

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: Abja Farmid OÜ

registrikood: 10582262

tänava/talu nimi, Kamara

maja ja korteri number:

küla: Kamara küla

vald: Mulgi vald

maakond: Viljandi maakond

postisihthnumber: 69304

telefon: +372 56496300

e-posti aadress: info@farmid.ee

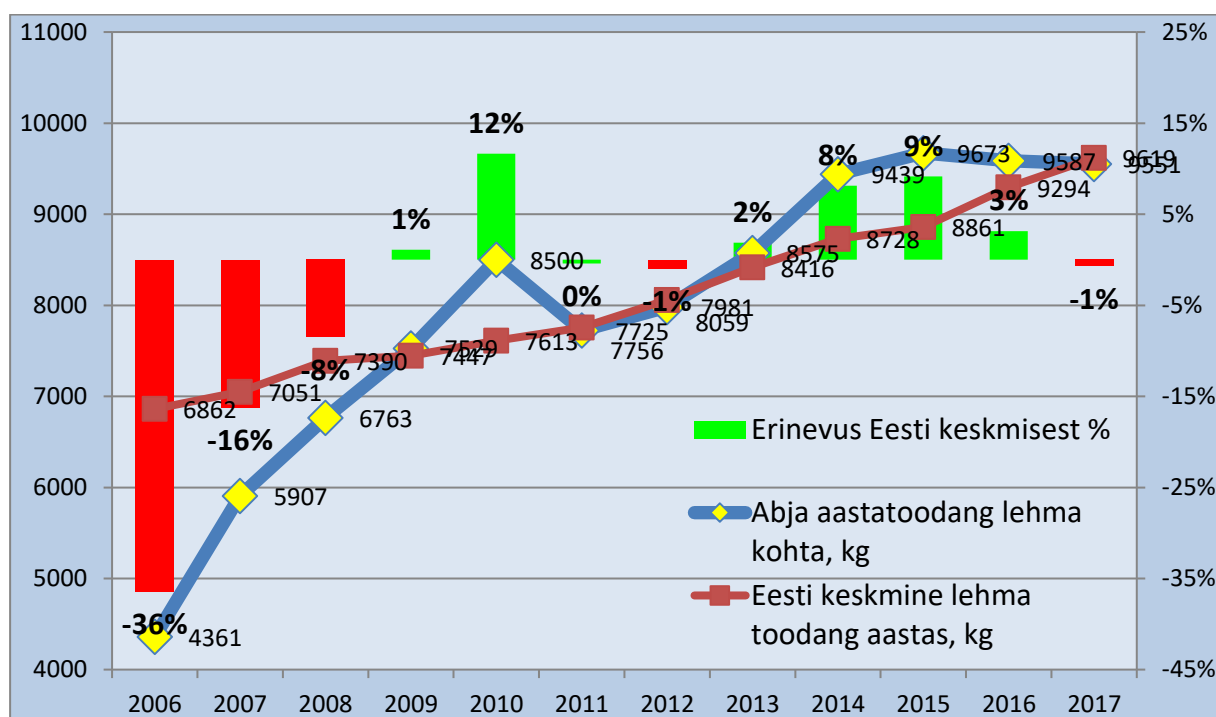
Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Kasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Koondkasumiaruanne	9
Omakapitali muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	18
Lisa 3 Varud	18
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	19
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	20
Lisa 6 Bioloogilised varad	22
Lisa 7 Kapitalirent	23
Lisa 8 Kasutusrent	23
Lisa 9 Laenukohustised	25
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	26
Lisa 11 Võlad töövõtjatele	26
Lisa 12 Sihtfinantseerimine	27
Lisa 13 Osakapital	27
Lisa 14 Müügitulu	28
Lisa 15 Muud äritulud	28
Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused	29
Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud	29
Lisa 18 Tööjõukulud	30
Lisa 19 Muud ärikulud	30
Lisa 20 Muud finantstulud ja -kulud	30
Lisa 21 Seotud osapooled	30
Lisa 22 JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	32
Aruande allkirjad	33
Vandeauditori aruanne	34

Tegevusaruanne

OÜ Abja Farmid on Eesti põllumajandusettevõtetesse investeeriva kontserni Ühinenud Farmid AS tütarettevõtte alates 10.03.2004. Abja Farmid OÜ põhitegevusaladeks on olnud põllumajandussaaduste tootmine ja realiseerimine (piima tootmine ja piimakarja kasvatus, teraviljakultuuride, rapsi ja rohusööda tootmine). 2015. aasta alguses müüdi põllutegevusega seotud varad ning sellega eraldati vastav äritegevus koos töötajatega samal juriidilisel aadressil asuvasse Abja Põld OÜ-sse. Sellega keskenduti alates 2015. aasta algusest ainult piimakarja kasvatusel ja piima tootmisele.

2017. aasta oli Abja Farmid OÜ jaoks kokkuvõttes edukas. Piima hind oli peale kahte eelnenud aastat hea ja toetas püstitatud eesmärkide saavutamist. Piimatoodang lehma kohta oli 9 551 kg. See on küll 2016. aasta 9 587 kilogrammise toodanguga võrreldes kerge tagasimineku, aga eesmärk ei olnudki toodangutõus iga hinnaga :

Eelnenud kriisiaastate kokkuvõtteks söödavarumisel andis tulemuseks ebapiisava koguse keskpärast silo, millega karja tervist kahjustamata suuremat toodangut taotleda ei olnud otstarbekas. Siiski võib üldise aasta piimatoodanguga rahule jääda, sest vaatamata tootlikkuse mõningasele langusele ning karja arvu vähenemisele õnnestus müügipiimaks saavutada 2016. aasta 5,71 miljoni liitri kõrval 5,75 miljonit liitrit, mis on ligi 1% tõus. Võimalik oli see paranenud piima kaubalisuse tõttu.

Aastalehmi oli karjas 643, mis on 15 looma võrra vähem, kui 2016. aastal. Karja suurust aga vähendasime aasta alguses teadlikult, et mitte ületada toetuse saamise tingimuseks olnud põhikarja loomade arvu. Põhikarja suuruse 670 looma taastame 2018. aasta esimeses kvartalis. Selleks annab eelduse piisav tiinete mullikate arv ja lüpsilehmade parem tervis. Eesmärgiks seatud lehmade karjas püsime iga suutsime tõsta kahe kuu võrra 2,4 aastani. Mullikate parema tervise huvides hakkasime neid suvel taas karjatama. Tulemused on positiivsed.

Endiselt on karjas probleemiks nakkuslik sõrgade haigus Mortellaro. Selle kontrolli alla saamiseks panustasime rahaliselt rohkem asemete ja käiguteede desinfektsioonile ning sõrgade ravivärkimisele. Loomade tiinuse varajasemaks ja täpsemaks diagnoosimiseks võtsime kasutusele ultraheliaparaadi ning koolitasime vetpersonali.

Oodatult tublisti paranenud rahavoog lubas taas panustada farmi ja seadmete renoveerimisse ning vähendada ülemäära suuri hankevõlgnevusi aasta jooksul nende jätkusuutlikule tasemele. Uuendasime kahe laudabloki skreepersüsteemid ja õhkkardinad. Söötmise optimeerimiseks soetasime uue söödamikseri koos kaasaegse söötmistarkvaraga, mis on lihtsustanud ja täpsemaks muutnud söödakulu arvestust ning söötmisprotsessi. Töötajatele ehtasime uue olmebloki rietusruumide, tööriiete kuivatusruumi ja puhketoaga. Farmi auklik sissesõidutee sai uue asfaltkatte, mis tulevikus säästab kompleksi teenindavat masinaparki ning parandab ettevõtte üldist kuvandit nii oma töötajate kui ka hankijate silmis veelgi.

Piimatoodangu kasvatamine on 2018. aasta alguseks normaliseerunud kokkuostuhinna taustal eesmärk, kuid mitte ainuke. Eesmärgiks on võetud ka lehma keskmise karjasoleku aja tõstmine ja söödakulu kiire kasvu vältimine. Viimased tähendavad, et piima väljalüpsi ei ole plaanis suurendada iga hinna eest, vaid otsitakse tasakaalustatud kombinatsiooni lehma karjaspüsimise aja, tema väljalüpsi näitajate ning karjashoidmise kulude mõistlikuna hoidmise vahel.

Läbi kriisiaastate 2015 ja 2016 ja suhteliselt tagasihoidlikke investeeringuid tähendanud 2017. aasta kokkuvõttes on kuhjunud hädapäraste investeeringute vajadused, mistõttu on uuele tegevusaastale planeeritud mitmeid edasilükkamatuid investeeringuid. Vaatamata sellele aga jäävad ka alanud aruandeaastal investeerimised jooksvatest amortisatsioonikuludest väiksemaks, mis ühtpidi tähendab pikaajalises vaates alla jätkusuutlikkuse tasemel püsimist, kuid teistpidi võimaldab põhivarade optimeerimist ja üldist efektiivistumist, kuna kaugemas ajaloos mitte kõige arukamalt tehtud investeeringute osakaal aegamisi väheneb ning suureneb viimastel aegadel ettevõtte arengut kiirendavate ja pigem vähemkulukate investeeringute osatähtsus. Lühiajaline eesmärk on jätkata 2017. aastal alustatud – saavutada finantsiline tugevus ja stabiilsus. 2018. aastal on plaanis tugevdada bilansi läbi laenu- ja liisingukohustuste jätkuva vähendamise ja suurel määral likvideerida üleaegsed hankevõlgnevused. Planeeritud paranemine ja tugevnemine on aga võimalik vaid minimaalselt pikaajalise keskmise piima kokkuostuhinna jätkudes. Järgmine võimalik piima kokkuostuhindade langus mainitud tasemest olulisel määral allapoole oleks aga ettevõttele ränk hoop, kuna ka käesoleva aruande koostamise hetkeks ei ole eelmisest pikast ja sügavast kriisist õnnestunud veel täielikult taastuda ning reserve uues kriisis vastupidamiseks ei ole jõutud tekitada. Kuna kogu piimandussektor Eestis on samasuguses seisus, siis ei tundu loogiline ega mõeldav, et piima kokkuostuhind 2018. aastal jällegi ajaloolisest keskmisest oluliselt madalamale vajuks, kuna sellisel juhul jätkuvalt ilmselt kiire tootmiste lõpetamine ning piimaturg detabiliseeruks üpriski kiiresti ja märkimisväärselt. Seega on ettevõtte juhtkond lähituleviku planeerimisel lähtunud eeldusest, et ka kehvem turusituatsioon laiemalt ei tähenda enam lõppenud kriisi aegseid väga madalaid piima kokkuostuhindu, kuna piima töötledajad väärtusahela teise lülina võtaks tootmisüksuste kinnipaneku kartuses tõenäoliselt senisest suurema osa turusurutise mõjudest enda kanda. Samuti ei ole käesoleva majandusaasta aruande koostamise hetkel ka õnneks väga tõsiseid märke turult, mis vihjaksid võimalikule kiirele ja ulatuslikule piima kokkuostuhinna langusele lähemas tulevikus. Seega on ettevõtte juhtkond keskpika perspektiivi planeerimisel lähtunud vähemalt pikaajalise keskmise piima kokkuostuhinna püsimise eeldusest ning usub olevat võimaliku ettevõtte järk-järgulise arengu ja tugevnemise.

Ettevõtte bilansimaht oli 31.12.2017 seisuga 6 802 tuhat eurot ja kasum 101 tuhat eurot (31.12.2016 olid vastavad numbrid 6 436 tuhat eurot ja kahjum 676 tuhat eurot). Bilansimaht vähenes peamiselt seetõttu, et põhivara amortisatsioonikuludele vastaval määral uusi investeeringuid ei tehtud. Ettevõtte keskendus lõppenud majandusaastal märkimisväärselt positiivse rahavoo genereerimisele, et seeläbi bilansi tugevdada.

Likviidsuskordajad on aruandeaastaga ootuspäraselt ja plaanilt paranenud ning väljendavad äri iseloomu ja käibevarade-kohustuste suhteliselt väikese absoluutsummat arvestades üsnagi rahuldavat finantsseisu. Jätkuvaks probleemiks veel ka käesoleva majandusaasta lõpu seisuga on makseaja ületanud hankevõlgade olemasolu, mis kuigivõrd muudavad tootmisteggevuseks vajalikud sisendid kallimaks. Ettevõtte on pingutanud ja pingutab edasi, et oma reputatsiooni turul veelgi tõsta ning üleaegseid hankevõlgude ka 2018. aasta jooksul edasi vähendada.

Omaette rajajooneks on aruandeaasta kokkuvõttes positiivse lisandväärtuse saavutamine pärast kriisiaastate 2015 ja 2016 negatiivseid lisandväärtusi, mil ettevõtte jätkas senist tegevust üldse ainult paremate aegade ootuses ja lootuses.

Peamised finantssuhtarvud on järgmised :

	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Lühiajaliste kohustuste maksevõime (käibevara/lühiajalised kohustused)	0,246	0,051	0,056
Likviidsuskordaja ((käibevara-varud)/lühiajalised kohustused)	0,140	0,016	0,036
Käiberentaablus (puhaskasum/netokäive*100)	+4,6 %	-41,6 %	-25,6%
Käive ühe töötaja kohta (netokäive/keskmine töötajate arv)	87 451	67 753	73 209
Loodud lisandväärtus ühe töötaja kohta ((kasum+tööjõukulud)/keskmine täisajaga töötajate arv)	21 101	-12 302	-3 148

Kuigi 2017. aasta lõpukuudel mõneti langenuna, võimaldab hetke piima kokkuostuhinna tase positiivset rahavoogu igapäevasest äritegevusest, mis annab võimaluse ja võimekuse järk-järgult edasi tugevneda ja areneda.

Keskmine töötajate arv ettevõttes taandatuna täistööajale oli 26 (2016. aastal 24), kellele arvestati töötasu aruandeperioodil 335 tuhat eurot (2016. aastal 286 tuhat eurot).

Sarnaselt 2016. aastale pole ettevõtte juhatuse liikmetele töötasu makstud.

13.märts 2018

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Nõuded ja ettemaksed	63 226	7 477	2
Varud	49 966	21 280	3
Bioloogilised varad	2 049	2 098	6
Kokku käibevarad	115 241	30 855	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	0	299 093	2
Materiaalsed põhivarad	5 772 034	5 143 519	5
Bioloogilised varad	914 445	962 472	6
Kokku põhivarad	6 686 479	6 405 084	
Kokku varad	6 801 720	6 435 939	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	56 978	252 397	9
Võlad ja ettemaksed	410 850	352 100	10
Kokku lühiajalised kohustised	467 828	604 497	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	3 485 773	3 852 810	9
Kokku pikaajalised kohustised	3 485 773	3 852 810	
Kokku kohustised	3 953 601	4 457 307	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	30 000	30 000	13
Ülekurss	5 000 000	5 000 000	
Kohustuslik reservkapital	511	511	
Muud reservid	2 070 253	1 309 978	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-4 353 740	-3 685 462	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	101 095	-676 395	
Kokku omakapital	2 848 119	1 978 632	
Kokku kohustised ja omakapital	6 801 720	6 435 939	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Müügitulu	2 273 736	1 626 070	14
Muud äritulud	160 493	38 618	15
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	0	-37 940	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-48 076	-5 206	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 404 506	-1 443 515	16
Mitmesugused tegevuskulud	-51 225	-67 636	17
Tööjõukulud	-447 540	-381 134	18
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-311 219	-314 260	5
Muud ärikulud	-4 343	-4 703	19
Ärikasum (kahjum)	167 320	-589 706	
Muud finantstulud ja -kulud	-66 225	-86 689	20
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	101 095	-676 395	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	101 095	-676 395	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	167 320	-589 706	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	311 219	314 260	5
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	55 390	82 137	5;6
Muud korrigeerimised	-989 218	-1 243 856	
Kokku korrigeerimised	-622 609	-847 459	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-55 749	95 462	
Varude muutus	-28 637	34 261	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	58 750	142 342	
Makstud intressid	-57 570	-70 553	
Laekumised sihtfinantseerimisest	152 284	28 590	12
Muud rahavood äritegevusest	166 044	87 967	6
Kokku rahavood äritegevusest	-220 167	-1 119 096	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-185 344	-83 270	5
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	12 560	833	5
Antud laenud	-1 200	-50 100	
Antud laenude tagasimaksed	67 100	115 400	
Laekunud intressid	4 437	6	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-102 447	-17 131	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	785 040	3 881 338	
Saadud laenude tagasimaksed	-213 728	-2 536 982	
Arvelduskrediidi saldo muutus	-186 068	-129 873	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-62 630	-78 256	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	322 614	1 136 227	
Kokku rahavood	0	0	

Koondkasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Aruandeaasta kasum (kahjum)	101 095	-676 395	
Muu koondkasum (-kahjum):			
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindluse kasumid (kahjumid)	768 392	0	
Muud koondkasumid (-kahjumid)	-8 117	-40	5
Kokku muu koondkasum (-kahjum)	760 275	-40	5
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)	861 370	-676 435	

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

						Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2015	30 000	5 000 000	511	1 310 018	-3 685 462	2 655 067
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	30 000	5 000 000	511	1 310 018	-3 685 462	2 655 067
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	-676 395	-676 395
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	-40	0	-40
31.12.2016	30 000	5 000 000	511	1 309 978	-4 361 857	1 978 632
Korrigeeritud saldo 31.12.2016	30 000	5 000 000	511	1 309 978	-4 361 857	1 978 632
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	0	101 095	101 095
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	760 275	8 117	768 392
31.12.2017	30 000	5 000 000	511	2 070 253	-4 252 645	2 848 119

Ettevõtte ainuosanik on Ühinenud Farmid AS.

Omakapitali muude reservide real on kajastatud põllumajandusmaa ümberhindlusest tekkinud ümberhindlusreserv.

2017.aastal toimus maade ümberhindamine ning ka ühe maatüki müük, mille tulemusena ümberhindluse reserv suurenes 760 275 eurot. Nii 2017.a kui ka 2016.a maade ümberhindlusreservi muudatuste osas vaata selgitusi lisa 5 lõpuosas.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Abja Farmid OÜ on Eesti põllumajandusettevõtetesse investeeriva kontserni Ühinenud Farmid AS tütarettevõtte alates 10.03.2004. Abja Farmid OÜ on osaühing, mis asub aadressil: Viljandi maakond, Mulgi vald, Kamara, Eesti 69304.

Abja Farmid OÜ majandusaasta aruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvahelise Finantsaruandluse Standarditega (IFRS) ja Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) poolt välja antud tõlgendustega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, et võimaldada pettestest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Käesolev aruanne on juhatuse poolt allkirjastatud avaldamiseks 30.04.2018. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kiidab majandusaasta aruande heaks ettevõtte juhatus.

Finantsinformatsiooni koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, mida on korrigeeritud bioloogiliste varade ja põllumajandusmaa ümberhindamisega nende õiglasele väärtusele vastavalt.

Aastaaruanne on koostatud eurodes.

Aruande koostamine

Käesoleva majandusaasta finantsinformatsiooni koostamisel on ettevõtte juhtkond lähtunud oma parimatest teadmistest raamatupidamisstandardite tõlgendamisel, kõigist teadaolevatest faktidest ja asjaoludest ning kehtivatest arvestuspõhimõtetest.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Uued standardid ja nende mõju aruandele

Abja Farmid OÜ 2017.aasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel on rakendatud kõiki uusi standardeid, standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis on välja antud IASB (International Accounting Standards Board) ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite tõlgenduste komitee (IFRIC) poolt ja mis on ettevõtte tegevusele kohandatavad ning rakendusid 1. jaanuaril 2017 alanud arvestusperioodile. Nimetatud standardite rakendamine ei toonud endaga kaasa olulist mõju raamatupidamise aastaaruandele.

IAS 7 „Avalikustamise projekt“ muudatused. Muudetud standard IAS 7 nõuab finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2017 või hiljem.

IFRS 15 „Tulu kliendilepingutest“, mis vahetab välja senised standardid IAS 18 „Müügitulud“ ja IAS 11 „Ehituslepingud“. Uue standardi alusel tuleb ümber hinnata tulu kajastamise põhimõtted. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2018 või hiljem.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“, mis sisaldab nõudeid finantsvarade kajastamisele ning mis asendab IAS 39. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2018 või hiljem.

IFRS 16 „Rendid“, mis vahetab välja senise IAS 17. Uue standardi kohaselt tuleb rentnikul kajastada rendilepingud bilansis, kuna rendilepingut sõlmides omandab rentnik õiguse kasutada renditud vara ning teiselt poolt tekib kohustus tasuda rendiandjale vara kasutamise eest. Kohaldatakse alates aruandeperioodist, mis algab 1. jaanuar 2019 või hiljem.

Ettevõtte on otsustanud käesolevaid standardeid, muudatusi ja tõlgendusi mitte kasutusele võtta enne nende kohustuslikke kohaldamise kuupäevi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei too mainitud standardite, muudatuste ja tõlgenduste rakendumine endaga tulevikus kaasa olulist mõju aastaaruannetele.

Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused

Rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid järgiva aastaaruande koostamine nõuab teatud juhtkonnapoolsete otsuste tegemist ja hinnangute andmist, mis avaldavad mõju finantsaruannetes kajastatud summadele.

Samuti tehakse juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud raamatupidamise arvestusmeetodite ja hindamisaluste rakendamisel. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisemate tegelike tulemustega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Maarent kui otseselt põllumajandusliku toodangu tootmisega seostatav kulu on klassifitseeritud kulurühmas "kaubad, toore, materjal ja teenused".

Ettevõtte finantsaruandlust mõjutavad enim hinnangud loomse bioloogilise vara ning piiramata kasutuseaga põllumajandusmaa osas. Nende varaliikide bilansiliste väärtuste hindamisel lähtub ettevõtte juhtkond ennekõike otsestest turuhindadest või usaldusväärsete noteeringute puudumisel turuhindadest tuletatud väärtustest. Noorloomade väärtused on tuletatud vastavalt nende kasvule turul noteeritud tiine mullika perspektiivist lähtudes, lüpsikarja loomade väärtuse "laskuvad astmed" on tuletatud vastavalt laktatsiooni numbritele esmaspoegimisest kuni looma lihakeha väärtuseni tema eeldatava kasuliku tööea lõpul. Põllumajandusmaa õiglase väärtus aga on leitud individuaalselt igale maatükile lähtuvalt põllumajanduslikul otstarbel kasutatava kvaliteetse põllupinna ja muutüübiliste maaosade (väheväärtuslik põllumaa, metsamaa, ehitiste alune maa, mittekasutatav või piirangutega maa, õuema) osakaaludest.

Finantsriskide juhtimine

Ettevõtte tegevusega võivad kaasneda mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad tururisk (s.h hinnarisk, valuutakursi risk, intressimäärarisk) likviidsusrisk ja krediidirisk. Finantsriskide juhtimine on emaettevõtja juhatuse pädevuses ja sisaldab riskide määratlemist, mõõtmist ja kontrollimist. Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Järelevalvet juhatuse poolt riskide maandamiseks võetud meetmete üle teostab emaettevõtja nõukogu. Emaettevõtte kontsern analüüsib ja kontrollib riske süstemaatiliselt läbi keskse finantsüksuse, mis tegeleb nii emaettevõtja kui tema tütarettevõtjate finantseerimise ja rahavoogude juhtimisega ning sellest otseselt tulenevalt likviidsusriski ja intressimäära riski haldamisega.

Finantsriski tegurid

Ettevõtte on oma tegevuse kaudu avatud mitmele finantsriskile :

- * Hinnarisk ;
- * Tururisk (sh rahavoogude intressimäära risk ja õiglase väärtuse intressimäära risk) ;
- * Krediidirisk ;
- * Likviidsusrisk ;

Ettevõtte üldises riskihaldamiskavas võetakse arvesse finantsturgude prognoosimatust. Selleks, et viia miinimumini potentsiaalsed negatiivsed mõjud. Ettevõtte finantstulemuste prognoosimatute kõikumiste tõttu finantsturgudel, järgib juhtkond praeguse äritegevuse raames finantsriski haldamise põhimõtteid.

* Hinnarisk

Ettevõtte müügikäibest valdav enamus tuleb toorpiima müügist, suhteliselt väikese osa käibest annab loomade müük ning teenuste müük. Toiduainete hinnad on maailmaturul olnud küllaltki volatiilsed ning piimakombinaadid kannavad turuhinna kõikumised neid omalt poolt väga puhverdamata praktiliselt täiel määral põllumajandustootjatele üle. Lisaks võivad toodangu realisatsioonihinnad kõikuda turuhinna muutustega võrreldes veelgi suuremas amplituudis seetõttu, et piimatöötledajad kajastavad kokkuostuhindades ka nendepoolset tunnetust toodangu edasise realiseerimise osas. Samuti kui piimatöötledaja valmistoodangu ladu on liiga täis, arvestatakse põllumajandustootjalt toodangu kokkuostmisel hinna sisse ka võimalikud vahendajapoolsed turustamise ja ladustamise riskid ja kulud. Kuna suure osa tootmislikust kulubaasist moodustavad vaid vähesel määral muudetavad kulud ning loodava lisandväärtuse osakaal on lõpptoodangu hinnas suhteliselt väike, on ettevõtte majandustulemused turukonjunktuaari muutustele vägagi tundlikud. 2017.aasta andmetel muutuksid ettevõtte aastased majandustulemused ühe sendise piima kokkuostuhinna muutumisel 58 tuhande euro võrra.

* Tururisk

(i) Valuutarisk

Ettevõtte tegutseb Eestis ja müüke väljapoole esineb harva ning nendelgi üksikudel juhtudel on müügid toimunud eurodes. Tootmisssisendite ostmise toimub Eesti vahendajate kaudu ning kõik ostud toimuvad eurodes. Seega puuduvad ettevõttel välisvaluutas denoteeritud finantsvarad ja/või –kohustused ning valuutariski ei esine.

(ii) Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Kuna ettevõtte on muutuvate intressimäärade suhtes tundlik vaid euribor määrast sõltuvate liisingukohustustega, mida pole ettevõtte suuruse juures kuigi olulises matus. Seega ei sõltu ettevõtte tulud ja äritegevuse rahavood muutustest turuintressi määrades kuigivõrd.

Ettevõtte analüüsib oma intressiriski jooksvalt. Analüüsitakse erinevaid stsenaariume, võttes arvesse refinantseerimist, olemasoleva finantspositsiooni uuendamist, alternatiivset rahastamist ja riskimaandamist.

Ettevõtte olemasolevate muutuva ja fikseeritud intressimääraga võlakohustuste jaotus on viimastel bilansipäevadel olnud järgmine :

BILANSIPÄEV	31.12.2017	31.12.2016
Ujuv intress (6 kuu euribor)	98 722	161 352
Fikseeritud intress	3 443 597	3 943 855

Kui 2017.aastal oleks laenukohustuste muutuv intressimäär keskmiselt olnud 50 baaspunkti võrra kõrgem ja kõik teised muutujad oleksid samad, oleks ettevõtte majandustulemused ca 700 euro võrra halvemad (2016.a lõpu seisuga oleks tulemused halvemad olnud ca 12 tuhande euro võrra), tulenevalt ujuva intressimäär laenukohustuste suuremast intressikulust. Kuna muutuvale euriborile avatud investeerimislaen õnnestus fikseeritud intressimääraga laenukohustuse vastu 2016.aasta lõpus refinantseerida, arvelduskrediit tagasi maksta ning liisingukohustused on samuti viimastel aruandeaastatel märgatavalt kahanenud, on ettevõtte tundlikkus kõikuvate intressimäärade suhtes 2017.aastal oluliselt vähenenud.

* Krediidirisk ja vastaspoole äririsk

Ettevõtte krediidirisk tuleneb klientidest ja nendelt laekumata nõuetest. Tulenevalt äritegevuse iseloomust ei kohaldata klientidele üldjuhul krediitlimite. Toodetud piim realiseeritakse usaldusväärses ja pigem madala krediidiriskiga piimakombinaatidesse. Ülejäänud müügitehingud toimuvad vastavalt vajadustele üldjuhul väikeses matus ja mõõdukaid või väikseid krediidiriske võttes. Kõiki deebitoride saldosi jälgitakse eraldiseisvalt ning enne müügitehinguid hinnatakse iga äripartneri krediidiriski eraldi. Telliad on üldjuhul lähikonna ettevõtted, mille taust ja majanduslik võimekus on hästi teada.

Nõuete vanuseline jaotus on olnud järgmine :

BILANSIPÄEV	31.12.2017	31.12.2016
Makseaeeg pärast bilansipäeva 1 kuu	0	5
Makseaeeg pärast bilansipäeva 1-3 kuud	59 666	2 173
Makseaeeg ületatud kuni 1 kuu	0	0
Makseaeeg ületatud 1-3 kuud	0	76
Makseaeeg ületatud 3-12 kuud	13	0
Makseaeeg ületatud enam kui 1 aasta	0	0

Hankevõlgade vanuseline jaotus on olnud järgmine :

BILANSIPÄEV	31.12.2017	31.12.2016
Makseaeeg pärast bilansipäeva 1-3 kuud	31 132	45 547
Makseaeeg pärast bilansipäeva 1 kuu	148 886	72 948
Makseaeeg ületatud kuni 1 kuu	76 684	37 448
Makseaeeg ületatud 1-3 kuud	37 986	72 438
Makseaeeg ületatud 3-12 kuud	17 231	27 985
Makseaeeg ületatud enam kui 1 aasta	9 836	15 832

* Likviidsusrisk

Ettevõtte likviidsusriski maandab piimatootmise suhteliselt vähene sesoonsus ning perioodiliste liising- ning laenumaksete ühtlane jaotus. Samuti annab ettevõtte juhtkonnale likviidsusriski osas kindluse rahavoo juhtimine emaettevõtte kontserni tasandilt, mistõttu on likviidsus sisuliselt tagatud emaettevõtte kontserni finantspuhvriga. Ettevõtte juhtkond jälgib likviidsusriski osas pidevalt põhilisi tulemuslikkusnäitajaid, sealhulgas rahavoogusid. Likviidsusprobleemide korral on ettevõttesse täiendavat raha paigutanud emaettevõtte Ühinenud Farmid AS või on leitud varasid, mida müüa (maa, loomad, raieõigus, laovarud jms.). Ettevõtte juhtkonnal pole põhjust arvata, et lähemas tulevikus likviidsusprobleemid ettevõtte igapäevast majandustegevust olulisel määral takistama hakkaksid ning ajalooliste keskmiste piima kokkuostuhindade tingimustes on ettevõtte äritegevuse rahavood olnud arvestatavalt positiivsed.

Kapitaliriski haldamine

Kõik ettevõtte laenu kiidetakse ettevõtte juhatuse ja emaettevõtte esindajate poolt heaks enne vastava laenu- või liisingukohustuse võtmist. Juhatuse kiitab samuti heaks väljatöötava finantsvõimenduse strateegia, pidades silmas, et ettevõtte jätkusuutlikkus oleks tagatud.

Õiglase väärtuse hindamine - nõuded ja kohustused

Eeldatakse, et nõuded ostjate vastu ja võlgade bilansiline maksumus, millest on maha arvatud eraldised, on ligikaudu võrdsed nende õiglase väärtusega. Avalikustamise eesmärgil hinnatakse finantskohustuse õiglast väärtust diskonteerides ülevaate perioodidel lepingulisi rahavoogusid praeguste intressimääradega, mida ettevõtte kasutab sarnaste finantsinstrumentide puhul. Ettevõtte juhatus hindab, et finantsvarade ja finantskohustuste õiglane väärtus, mis kajastatakse bilansis amortiseeritud soetusmaksumuses, ei erine olulisel määral nende bilansilistest maksumustest, mis on toodud ettevõtte bilansis seisuga 31.detsember 2017 ja 31.detsember 2016. Juhtkonna hinnangul ei erine pikaajaliste võlakohustuste õiglane väärtus olulisel määral nende bilansilistest maksumusest. Finantskohustuste õiglane väärtus määratakse kindlaks diskonteeritud tulevaste perioodide lepinguliste rahavoogude põhjal, kasutades turuintressimäärasid, mida ettevõtte saab kasutada sarnaste finantsinstrumentide korral. Nõuded ostjate vastu ja võlad tarnijatele kajastatakse amortiseeritud soetusmaksumuses ning juhtkonna hinnangul on nende bilansiline maksumus ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Finantsvarad

Finantvaradeks on laenud ja nõuded. Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratud maksetega finantsvarad, mis ei ole tuletisinstrumentid ja mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul kui nende tasumise tähtaeg on hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva. Sellise varad on klassifitseeritud põhivarana. Tavapäraseid finantsvara oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval. Laenud ja nõuded kajastatakse soetusmaksumuses. Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimalikku väärtuse langusele viitavaid objektiivaseid tõendeid. Asjaoludeks mis viitavad võimalikule väärtuse langusele, võivad olla võlgniku olulised finantsraskused, kohustuste mittetäitmine või maksejõuetus, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid kaupade ja teenuste müügist klientidele. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Varud

Põllumajandustoodang on piim. Piima õiglane väärtus määratakse kindlaks selle arvelevõtu hetkel kehtiva turuhinna (kokkuostuhinna) põhjal.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Bioloogilised varad

Juhtkond määrab põllumajandusliku tegevuse kui bioloogilise varade muundumise põllumajandustoodanguks või bioloogilisteks varadeks või varuks. Bioloogiliseks varaks on Abja Farmid OÜ-s põhikarja- ja noorloomad. Bioloogiliseks varuks on pullvasikad.

Bioloogiline vara kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügilukulused.

Mullikate põhikarja viimisel õiglase väärtuse määramisel on juhtkond lähtunud looma tiinestumise fikseerimise järgi ennustatud esmapoegimise elukuust. Kuni 26 poegimiskuuni on määratud mullika põhikarja viimise õiglaseks väärtuseks 1300 eurot, 27.elukuul poegiv mullikas läheb põhikarja 1100 euroga ja 28.elukuul poegiv loom 900 euroga. Selliselt määratud hindadega on loomad bilansis 1.laktatsiooni lõpuni, mispeale hakkab looma hind vähenema vastavalt juhatuse poolt määratud õiglase väärtuse vähenemisele suurenevast laktatsiooninumbri stõltvalt. 2 laktatsiooni lehm on bilansis 900 euroga; 3.laktatsiooni lehm 500 euroga; 4 ja vanema laktatsiooni lehm 200 euroga.

Sündinud vasikad ja noorloomade kaaluive on 2017.aastal arvele võetud eluskaalu hinnaga 1.97 eurot/kg.

IFRS 41 näeb erandina ette võimaluse kajastada soetusmaksumuses sellist bioloogilist vara, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata. Ettevõttele selliselt lihtsustatud viisil arvelevõetud bioloogilist vara ei ole.

Vara õiglase väärtusena käsitletakse bioloogilise vara ja põllumajandustoodangu turuhinda, millest on maha arvatud hinnangulised müügiikulutused.

Turuhinna määramisel on eelkõige aluseks võetud ettevõtte enda ja emaettevõtte Ühinenud Farmid AS grupi ettevõtete poolt teostatud ostu-müügitehingud, nende puudumisel Eesti Vabariigis sarnaste varadega sõltumatute osapoolte vahel teostatud teadaolevad ostu-müügitehingud ning vajadusel arvestatakse ka teiste ettevõtete müügi- ja ostupakkumistega sarnastele varadele.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 640 eurot. Madalama maksumusega varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostenud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluseid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärad otsustatakse tegevjuhtide poolt põhivahendi arvelevõtmisel ja vajadusel korrigeeritakse sõltuvalt hinnangu muutusest. Indikatiivsetena jäävad üldjuhul masinatele ja seadmetele, autodele, IT ja arvutitele ja muul põhivaral amortisatsiooninormid vahemikku 7%-35% sõltuvalt põhivahendi järelejäanud kasulikust elueast. Ehitiste ja rajatiste indikatiivne amortisatsiooninormi vahemik on 3-10%.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse soetamise kuule järgneva kuu esimesest kuupäevast ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldumiseni kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 640 eurot

Piiramatu kasuliku elueaga vara (maa) ei amortiseerita aga kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes vara bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viivate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega.

Vääruse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügiikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele kumb on kõrgem. Varade allahindluseid kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgneval bilansipäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Allahindluse tühistamise kajastatakse kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisenä

IFRS lubab teha materiaalse põhivara objekti ümberhindlust. Juhtkonna hinnangul kajastab see õiglasemalt ettevõtte maade väärtust. Ümberhindlusest tekkinud kasum on kajastatud omakapitalis real „Ümberhindluse reserv”. Maa müügiga seoses vähendatakse ümberhindluse reservi konkreetse maa ümberhinnatud summa võrra.

Bilansis õiglases väärtuses kajastatavate maade ümberhindamised viiakse läbi iga majandusaasta lõpu seisuga.

Kontserni õiglases väärtuses kajastatavate põhivarade (maaomandite) analüüsis kasutatakse väärtuse hindamisel järgmiseid meetodeid. Erinevad tasemed defineeritakse järgmiselt :

- identsete varade (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel ;
- muud sisendid kui 1.tasemel liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad (tase 2) ;
- vara hindamine, milles kasutatakse mitte-jälgitavaid sisendeid (tase 3).

Maaomandite õiglase väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetustakse nii vähe kui võimalik ettevõtte enda hinnangutele. Maaomandid liigitatakse hindamise mõttes esmajärjekorras tasemele 2, juhul kui kõik olulised sisendandmed, mis on vajalikud õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad. Kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel, liigitatakse sellised maaomandid või nende osad õiglase väärtuse määramise mõistes tasemele 3.

Rendid

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad, väljastatud võlakirjad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil (v.a edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustused ning negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid, mida kajastatakse nende õiglases väärtuses).

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Laenukohustused maksetähtajaga alates bilansipäevast 1 aasta on kajastatud lühiajalise kohustusena. Siia kuuluvad lühiajalised laenud, arvelduskrediit, krediitkaardi maksed, 12 kuu jooksul makstavad kapitalirendikohustused ja maa järeilmaks.

Pikaajalise kohustusena kajastatakse kapitalirendikohustusi ja laenude makseid mis on tähtajaga üle ühe aasta.

Võlad tarnijatele on kohustus tasuda tavapärase äritegevuse käigus tarnijatelt ostetud kaupade ja teenuste eest. Võlad tarnijatele klassifitseeritakse lühiajalise kohustusena.

Ettevõtte on kohustus töölepingu alusel tööl olevatele töötajatele maksta nende tehtud töö eest tasu ja puhkusraha. Eesti seadusest tulenevalt on ettevõtte kohustatud tasuma sotsiaalkindlustusmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

Väljateenitud, kuid väljavõtmata puhkusetasu on kajastatud tekkepõhiselt kuludes ning bilansis lühiajalise kohustusena.

Osaühing ei ole kehtestatud töösuhtejärgseid hüvitisi pensionile jäänud töötajatele.

Lahkumishüvitisi makstakse kui ettevõtte lõpetab töösuhte koondamise tõttu. Kui koondamine on teada ja toimub peale bilansipäeva siis võetakse hüvitis bilansipäeval üles lühiajalise kohustusena.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik resekvtapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha osanikele väljamakseid.

Tulud

Müügitulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulud on usaldusväärselt määratletavad ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Ettevõtte saab oma põhilise müügitulu põllumajandustoodangu ehk piima müügist. Põllumajandustoodangu müümisel kontrollitakse toodete kvaliteeti müügikohas ja müügihind sõltub piima kvaliteedist. Loomi müüakse nii elusloomaks karjadesse kui ka prakeeritud loomadena tapamajja. Tulu loomade müügist kajastatakse siis kui kaup on üle antud ja koguseliselt fikseeritud üleandmise-vastuvõtmise akti alusel. Aeg-ajalt osutatakse teistele põllumajandustootjatele ka teenuseid. Müügitulu teenuse müügist kajastatakse siis, kui teenus on osutatud.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte majandusaasta kasumit ja seega ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel tulumaksud kohustust.

Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtululudelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt.

Dividendidena väljamakstavat jaotatud kasumi netosumma maksumäär on 20/80. Tulumaksud kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Seotud osapooled

Abja Farmid OÜ käsitleb seotud osapooltena 2017. majandusaasta aruandes juhatuse tasandil Osaühing Karuvälja-t Varandus Agri Asset Management OÜ-d, Eurofin OÜ-d, Abja Põld OÜ-d ja S-Tiim OÜ-d.

Omanike tasandil Luiste Mõis OÜ-d, HPS Alpha Beteiligungs GmbH-d ja ECE European City Estates GmbH-d ja Kiiamaa OÜ-d. Emaettevõtte on Ühinenud Farmid AS ja sõsarettevõtte on Varstu Piimaühistu.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudmeetodil- äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuste saldode muutused. Investeermistevõlusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Brutosummadena esitatakse kõik põhilised investeermistevõlusega seotud laekumiste ja väljamaksete kategooriad.

Finantseermistevõlusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	59 679	59 679	0
Ostjatelt laekumata arved	59 679	59 679	0
Muud nõuded	1 338	1 338	0
Viitlaekumised	1 338	1 338	0
Ettemaksed	2 209	2 209	0
Tulevaste perioodide kulud	2 209	2 209	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	63 226	63 226	0

	31.12.2016	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi	
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul
Nõuded ostjate vastu	2 254	2 254	0
Ostjatelt laekumata arved	2 254	2 254	0
Muud nõuded	299 480	387	299 093
Laenunõuded	299 093	0	299 093
Viitlaekumised	387	387	0
Ettemaksed	4 836	4 836	0
Tulevaste perioodide kulud	4 836	4 836	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	306 570	7 477	299 093

2017.aasta lõpus oli Abja Farmid OÜ nõue Ühinenud Farmid AS-ile 17 740 eurot (2016.a lõpus 0 eurot), vt lisa 21.

2017.aasta lõpuks oli Abja Farmid OÜ nõue Abja Põld OÜ-le 41 029 eurot, (2016.a lõpus 0 eurot), vt lisa 21.

31.12.2016 seisuga antud laenu intress oli 2,0%, alusvaluuta oli euro ja lepinguliseks tagasimakse tähtajaks oli 31.12.2021. 2017.aasta lõpuks oli antud laenunõue ennetähtaegselt täies mahus tagasi saadud.

Lisa 3 Varud

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Tooraine ja materjal	49 966	21 280
Ostusõõdad	49 966	21 280
Kokku varud	49 966	21 280

2016.aastal tuli osaliselt maha kanda rohusilo selle kasutuskõlbmatuks muutumise tõttu summas 15 036 eurot. 2017.aastal varude mahakandmisi või allahindamisi ei toimunud.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	12 240	5 435
Üksikisiku tulumaks	8 321	8 974
Sotsiaalmaks	18 065	17 121
Kohustuslik kogumispension	886	898
Töötuskindlustusmaksed	1 286	1 242
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	1 646	1 685
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	42 444	35 355

Maksukohustused vaata ka lisa 10.

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

									Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2015									
Soetusmaksumus	1 714 451	3 374 200	26 591	3 305	1 452 299	1 482 195	13 580	109 303	6 693 729
Akumuleeritud kulum	0	-663 826	-3 742	-3 305	-663 188	-670 235	-1 998	0	-1 336 059
Jääkmaksumus	1 714 451	2 710 374	22 849	0	789 111	811 960	11 582	109 303	5 357 670
Ostud ja parendused	0	7 350	31 394	1 917	20 281	53 592	2 100	49 960	113 002
Amortisatsioonikulu	0	-158 047	-2 943	-168	-136 452	-139 563	-2 280	-14 370	-314 260
Müügid	0	0	-3 633	0	-8 817	-12 450	0	0	-12 450
Ümberliigitamised	0	137 193	0	0	4 500	4 500	3 200	-144 893	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	137 193	0	0	4 500	4 500	3 200	-144 893	0
Muud muutused	-40	0	0	0	-403	-403	0	0	-443
31.12.2016									
Soetusmaksumus	1 714 411	3 518 743	54 147	3 536	1 410 758	1 468 441	20 566	0	6 722 161
Akumuleeritud kulum	0	-821 873	-6 480	-1 787	-742 538	-750 805	-5 964	0	-1 578 642
Jääkmaksumus	1 714 411	2 696 870	47 667	1 749	668 220	717 636	14 602	0	5 143 519
Ostud ja parendused	2 564	19 526	0	1 690	106 951	108 641	13 314	41 300	185 345
Amortisatsioonikulu	0	-160 037	-5 412	-943	-140 564	-146 919	-4 263	0	-311 219
Müügid	-13 720	0	0	0	0	0	0	0	-13 720
Muud muutused	768 392	0	0	0	-283	-283	0	0	768 109
31.12.2017									
Soetusmaksumus	2 471 647	3 538 269	54 147	5 225	1 512 239	1 571 611	33 880	41 300	7 656 707
Akumuleeritud kulum	0	-981 910	-11 892	-2 729	-877 915	-892 536	-10 227	0	-1 884 673
Jääkmaksumus	2 471 647	2 556 359	42 255	2 496	634 324	679 075	23 653	41 300	5 772 034

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2017	2016
Maa	12 560	0
Masinad ja seadmed	0	10 685
Transpordi- vahendid	0	1 868
Muud masinad ja seadmed	0	8 817
Kokku	12 560	10 685

Maa ümberhindlus on toimunud eelmistel aastatel järk-järgult tulenevalt põllumajandusmaade turuhindade kasvust. 2017.aasta lõpu seisuga

otsustas ettevõtte juhtkond täpsustada maade väärtuse hindamise baasi, mille tulemusena sai iga maatükk sõltuvalt maa kvaliteedist, koosseisust ja kasutusotstarbest individuaalse väärtuse. Ümberhindamiste tulemusena suurenes maade väärtus ettevõtte bilansis kokku 768 392 eurot.

Juhul kui ei oleks põllumajanduslikule maale ümberhindlust rakendatud, oleks maa bilansis selle soetusmaksumuses 401 393 eurot (31.12.2016 seisuga 404 433 eurot).

Bilansis õiglases väärtuses kajastatavate maade ümberhindamised on läbi viidud iga majandusaasta lõpu seisuga ning keskmisena maa väärtus bilansis aruandeaasta hindamiste tulemusena kasvas, kuna turul tervikuna on toimunud piimakarjakasvatuse sektori kriisi lõppemise järgselt põllumajandusmaa hinnatõus.

Alljärgnevalt on toodud õiglases väärtuses kajastatavate põhivarade (maaomandite) analüüs väärtuse hindamise meetodi järgi. Erinevad tasemed defineeritakse järgmiselt :

- identsete varade (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel ;
- muud sisendid kui 1.tasemel liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad (tase 2) ;
- vara hindamine, milles kasutatakse mitte-jälgitavaid sisendeid (tase 3).

Maaomandite õiglase väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetustakse nii vähe kui võimalik ettevõtte enda hinnangutele. Maaomandid liigitatakse hindamise mõttes esmajärjekorras tasemele 2, juhul kui kõik olulised sisendandmed, mis on vajalikud õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad. Kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel, liigitatakse sellised maaomandid või nende osad õiglase väärtuse määramise mõistes tasemele 3.

Ettevõtte juhtkond on kasutanud maaomandite õiglase väärtuse hindamisel sisenditena kättesaadavat informatsiooni sarnaste omadustega maade turuhindade kohta (Maa-ameti tehingustatistika põllumajandusmaade ostude-müükide kohta, info toimunud tehingutest sarnaste maadega omanikuga seotud ettevõtetes, info ettevõtte tegevuskoha ümbruses toimunud tehingutest naabritel või saadud hinnapakumised nendelt mõnele ettevõtte omanduses olevale maale). Kirjeldatud info on olnud piisavas mahus ja usaldusväärsuses kättesaadav erineva kvaliteediga toetuskõlbliku põllumaa osas ning metsamaa osas, kus arvestatava väärtusega kvaliteetset metsa peal ei kasva (lageraiutud alad ja põõsastikuga kaetud maad, kus otsene põllumajandustegevus ei ole lisainvesteeringuteta võimalik). Muu funktsiooniga maa-alad (õuema, ehitiste-rajatiste alune maa ja muu maa, mida piirangute või loodulike olude tõttu ei saa põllumajanduslikul või metsamajanduslikul otstarbel kasutada) on hindamise mõistes liigitatud hindamiskategooriasse number 3, sest piisavalt usaldusväärsed turuindikatsioonid ja/või sarnased varad puuduvad. Selliste maa-alade on ettevõtte juhtkond hinnanud bilansis väärtuste näitamise mõistes väärtusetuks, kuna praktikas (ilma kasvõi osaliselt põllumajanduslikuks või metsamajandamise perspektiiviga maad lisamata) ei ole sellist maad võimalik pigem üldse müüa või pole nullilähedane müügihind representatiivne.

2017.aastal toimus ka maade vahetus : Mikkle kinnistu katastritunnus 71101:001:0200 pindalaga 6,86 ha vahetati Tulika kinnistu katastritunnus 71101:006:0276 1,40 ha vastu. Selle juhtumiga seoses vähenesid ümberhindluse reserv ja jaotamata kahjum 8 117 eurot.

2016.aastal on kinnistusraamatusse tehtud Aare kinnistu katastritunnus 10501:003:0023 kohta pindala muudatus, millega seoses Aare kinnistu pindala suuruseks on 2016.aasta lõpu seisuga 21,53 ha. 2015.aastal oli Aare kinnistu suuruseks 21,55 ha. Seoses toimunud muudatusega on ümberhindluse reserv vähenenud 2016 aastal 40 eurot. Maade ümberhindamise osas vaata ka selgitusi lisa 6 lõpuosas. Kirjeldatud sündmus põhjustas maa ümberhindlusereservi muutuse summas 40 eurot.

Võimaliku põhivarade allahindlusvajaduse selgitamiseks on bilansipäeva seisuga läbi viidud varade kaetava väärtuse test, mis andis tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuseks 7 490 tuhat eurot. Sellest piisab põhivara ning bioloogilise põhivara väärtuse katmiseks. Rahavoogude projektsioon on koostatud 6 aasta peale viimast aastat lõpmatusse projitseerides. Käesoleva varade väärtuse testiga kaetud varad on aruandeaasta lõpu seisuga ettevõtte bilansis kogusummas 6 686 tuhat eurot (31.12.2016 seisuga 6 119 tuhat eurot). Varade väärtuse leidmiseks koostatud rahavoogude projektsioonis on lähtutud eeldusest, et aastane piimatoodang lüpsva lehma kohta saab olema 10 130 kg lehma kohta aastas 2018.aastal ja sealt edasi järgneval kolmel aastal kasvuga 2% ning pärast seda 1% aastas kuni jõuab 11 000 kilogrammini lehma kohta aastaks 2023. Varade väärtuse täpsaks katmiseks piisaks pikaajaliselt aastatoodangust 10 665 kg lehma kohta aastas. Varasemate vara väärtuse testide puhul on kasutatud eeldused tootmisnäitajate osas saavutatud ettevõttest endast ja ettevõtte juhtimisest sõltuvas osas, samas välised faktorid on olnud igal aastal küllaltki muutlikud (toetuste saamise tingimused, piima kokkuostuhindade muutused). Põhivarade kaetava väärtuse testis kasutatud diskontomäärana on kasutatud Damodaran andmebaasi järgi tänasele riskihinnangule vastavalt 9,81% (2016.a lõpu seisuga kasutati diskontomäära 9,2%), ärikasumi määr enne kulumit (EBITDA) on saavutatud 2017.aastal 20,3% ning see langeb kriisiabi-toetuste vähenemisel ajutiselt 2018.aasta tulemuste projektsioonis tagasi 16,3%-ni , kuid tõuseb sealt järk-järgult kuni 31,5%-ni järgneva kuue aasta jooksul tulenevalt tootlikkuse kasvu ja sellega seotud müügi mahu kasvu ootusest ning piimakarja eeldatavast suurenemisest, mis toob endaga kaasa vaid sõrdakulude proportsionaalse suurenemise muude kululiikide samaksjäädes.

Käesolevas vara väärtuse testis kasutatud 2% müügi pikaajalise kasvu määra asemel piisaks vara väärtuse katmiseks ka 0,61% kasvumäärast. Kui prognoosirela lõppu projitseeritud ärikasumi määr enne kulumit oleks arvutuses kasutatud 31,5% asemel aga 29,2%, oleks vara kaetav

väärtus võrdne tema bilansilise maksumusega.

Lisa 6 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Loomsed varad	Rohumaad	
31.12.2015	2 462	0	2 462
Müügid	-33 774	0	-33 774
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	34 363	0	34 363
Muud muutused	-953	0	-953
31.12.2016	2 098	0	2 098
Müügid	-33 058	0	-33 058
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	33 356	0	33 356
Muud muutused	-347	0	-347
31.12.2017	2 049	0	2 049

Põhivarad			Kokku
	Loomsed varad	Rohumaad	
31.12.2015	967 314	187 872	1 155 186
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-131 705	0	-131 705
Müügid	-168 338	-187 872	-356 210
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	334 291	0	334 291
Muud muutused	-39 090	0	-39 090
31.12.2016	962 472	0	962 472
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-60 377	0	-60 377
Müügid	-220 275	0	-220 275
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	266 931	0	266 931
Muud muutused	-34 306	0	-34 306
31.12.2017	914 445	0	914 445

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades

	2017	2016
Loomsed varad	166 044	87 967
Kokku	166 044	87 967

Loomad :

Real "Muud muutused" on kajastatud loomade hukkumine.

2017.aastal sündis lehmikuid 303, pullikuid 329.

2016.aastal sündis lehmikuid 336, pullikuid 344.

2017.aastal prakeeriti või hukkus 18 lehmikut, 4 pullikut ja 40 lehma.

2016.aastal prakeeriti või hukkus 22 lehmikut, 12 pullikut ja 45 lehma.

2017.aastal arvestati kaaluiivet lehmikutele 123 206 kg, pullikutele 2 610 kg

2016.aastal arvestati kaaluiivet lehmikutele 155 840 kg, pullikutele 2 576 kg.

31.12.2017 bilansipäevaga oli ettevõttel 641 lehma, 554 lehmikut, 24 pullikut

31.12.2016 bilansipäevaga oli ettevõttel 665 lehma, 598 lehmikut, 25 pullikut.

Biooloogilise vara omandamise, valmistamise või arendamisega seotud tulevaste perioodide kohustusi ettevõttel ei ole ega olnud ka 31.12.2016 seisuga.

Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Kapitalirendi kohustused	98 722	53 945	44 777	0	2,95%-3,25%	euro	15.11.2021	9
Kapitalirendikohustised kokku	98 722	53 945	44 777	0				

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Kapitalirendi kohustused	161 352	62 630	98 722	0	2,95%-3,25%	euro	15.11.2021	9
Kapitalirendikohustised kokku	161 352	62 630	98 722	0				

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2017	31.12.2016
Masinad ja seadmed	245 767	329 660
Kokku	245 767	329 660

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2017	2016
Kasutusrenditulu	60 247	36 268
Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2017	31.12.2016
12 kuu jooksul	0	18 134
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kokku	0	18 134

Nii 2017. kui ka 2016.aastal on Abja Farmid OÜ-st Abja Põld OÜ-le müüdnud edasi kasutusrendi kulusid juhtumitel, kus kulud on ajaloolistel põhjustel jäänud Abja Farmid OÜ-sse, kuid seonduvad Abja Põld OÜ äritegevusega.

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	18 275	38 137
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2017	31.12.2016
12 kuu jooksul	0	18 134

Kasutusrendi lepingud olid sõlmitud kahe traktori kasutamiseks Taure OÜ-ga. Need lõppesid 30. juunil 2017 aastal.

Lisa 9 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Krediitkaart	432	432			0 %	euro	01.01.2018	
Arvelduskrediit	0	0			6 kuu euribor kuid mitte väiksem kui 0+3,6%	euro	31.03.2017	
Lühiajalised laenud kokku	432	432						
Pikaajalised laenud								
Ühinenud Farmid AS	1 600 000	0	1 600 000	0	1,5% - 2%	euro	31.12.2022	21
Maade järelmaks	43 597	2 601	8 373	32 623	5% *	euro	31.12.2050	
HPS ALPHA BETEILIGUNGS	1 800 000	0	1 800 000	0	1,5%	euro	31.03.2019	21
Pikaajalised laenud kokku	3 443 597	2 601	3 408 373	32 623				
Kapitalirendikohustised kokku	98 722	53 945	44 777	0				7
Laenukohustised kokku	3 542 751	56 978	3 453 150	32 623				

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Krediitkaart	849	849			0 %	euro	01.01.2017	
Arvelduskrediit	186 068	186 068			6 kuu euribor kuid mitte väiksem kui 0+3,6%	euro	31.03.2017	
Lühiajalised laenud kokku	186 917	186 917						
Pikaajalised laenud								
Ühinenud Farmid AS	1 712 224	0	1 712 224	0	2%	euro	31.12.2021	21
Maade järelmaks	44 714	2 850	94	41 770	5% *	euro	31.12.2050	
HPS ALPHA BETEILIGUNGS GMBH	2 000 000	0	2 000 000	0	2%	euro	31.03.2018	21
Pikaajalised laenud kokku	3 756 938	2 850	3 712 318	41 770				
Kapitalirendikohustised kokku	161 352	62 630	98 722	0				7
Laenukohustised kokku	4 105 207	252 397	3 811 040	41 770				

Swedbank pangast võetud investeerimislaen on lepingu lõpptähtajal 31.12.2016 refinantseeritud omanikuga seotud ettevõttelt saadud laenuga, mis on fikseeritud intressimääraga 2% aastas tasumata laenu jäägil.

31.12.2017 seisuga ei ole ettevõttel ühtegi tagatisega panti ega käendust.

2016.aasta lõpu seisuga oli arvelduskrediidi intressimäär 6 kuu euribor + 3,6%.

31.12.2016-ni kehtinud investeerimislaenu lepingu intressimäär oli 6 kuu EURIBOR + 2,75%

Pangalaen on tagasi makstud täies ulatuses 31.12.2016

Arvelduskrediidi leping on lõppenud 31.03.2017

* Maade järeilmaksu aasta intress on 5%, mis arvutatakse summalt, mis kuulub maksegraafiku alusel kord poolaastas parasjagu tasumisele. Ülejäänud järeilmaksukohustus on intressivaba.

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	321 754	321 754	
Võlad töövõtjatele	46 076	46 076	11
Maksuvõlad	42 444	42 444	4
Muud võlad	576	576	
Intressivõlad	10	10	
Muud viitvõlad	566	566	
Kokku võlad ja ettemaksed	410 850	410 850	

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	272 198	272 198	
Võlad töövõtjatele	44 184	44 184	11
Maksuvõlad	35 355	35 355	4
Muud võlad	363	363	
Intressivõlad	19	19	
Muud viitvõlad	344	344	
Kokku võlad ja ettemaksed	352 100	352 100	

2017.aasta lõpus oli Abja Farmid OÜ kohustus Ühinenud Farmid AS-ile 7 953 eurot (2016.a lõpus 0 eurot), vt lisa 21.

2017.aasta lõpuks oli Abja Farmid OÜ kohustus Abja Põld OÜ-le 116 872 eurot (2016.a lõpus 0 eurot), vt lisa 21.

Lisa 11 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Puhkusetasude kohustis	21 979	22 194	10
Palgavõlg	24 097	21 990	10
Kokku võlad töövõtjatele	46 076	44 184	10

Lisa 12 Sihtfinantseerimine (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2015	Saadud	Tulu	31.12.2016	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
PRIA erakorralised meetmed	0	-28 590	28 590	0	15
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	-28 590	28 590	0	15
Kokku sihtfinantseerimine	0	-28 590	28 590	0	15
	31.12.2016	Saadud	Tulu	31.12.2017	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
PRIA erakorraline kohanemistoetus	0	-103 085	103 085	0	15
PRIA EE piima tootmiskvoodi alusel makstav toetus	0	-35 398	35 398	0	15
PRIA veiste loomühikute alusel makstav täiendav toetus	0	-13 801	13 801	0	15
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	-152 284	152 284	0	15
Kokku sihtfinantseerimine	0	-152 284	152 284	0	15

Lisa 13 Osakapital (eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Osakapital	30 000	30 000
Osade arv (tk)	1	1

Lisa 14 Müügitulu

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	2 273 736	1 626 070
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	2 273 736	1 626 070
Kokku müügitulu	2 273 736	1 626 070
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Piima müük EMTAK 01411	1 938 738	1 311 615
Silo müük EMTAK 01111	0	15 036
Põhikarja lehmade müük EMTAK 01411	93 618	71 348
Lehmikute müük EMTAK 01411	72 426	16 619
Pullvasikate müük EMTAK 01411	36 043	32 246
Muu põllumajanduslik toodang ja teenused EMTAK 01611	132 911	179 206
Kokku müügitulu	2 273 736	1 626 070

2017.aastal on piima müüdud 5 748 191 kg, 2016.aastal 5 704 033 kg.

2016.aastal on müüdud silo 537 tonni, 2017.aastal silo ei müüdud.

2017.aastal on müüdud lehmi 184 tk tapakaalus 43 940 kg.

2016.aastal on müüdud lehmi 184 tk tapakaalus 41 356 kg.

2017.aastal on müüdud lehmikuid 114 tk tapakaalus 25 267 kg ja 15 lehmikut on müüdud eluskaaluga 8 460 kg.

2016.aastal on müüdud lehmikuid 58 tk tapakaalus 8 666 kg.

2017.aastal on müüdud pullikuid 326 tk eluskaaluga 16 484 kg ja 2016.aastal 336 tk eluskaaluga 18 610 kg.

Lisa 15 Muud äritulud

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tulu sihtfinantseerimisest	152 284	28 590	12
Muud	8 209	10 028	
Kokku muud äritulud	160 493	38 618	

Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2017	2016
Energia	-92 219	-87 787
Elektrienergia	-67 497	-66 809
Kütus	-24 722	-20 978
Maarent	-3 467	-3 467
Ostusöödad	-977 578	-939 292
Veterinaaria, seemendus, jõudluskontroll	-131 087	-148 620
Remondimaterjal, tagavaraosad	-42 069	-40 300
Muud teenused	-63 118	-85 829
Muud	-94 968	-138 220
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 404 506	-1 443 515

Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2017	2016
Üür ja rent	-83	-344
Mitmesugused bürookulud	-4 317	-3 553
Koolituskulud	-290	-354
Kindlustused	-5 827	-5 157
Masinate, seadmete rent ja hoolduskulud	-141	-1 869
Sideteenused	-1 029	-1 079
Audiitori teenus	-3 320	-2 520
Konsultatsioonid	-305	-74
Juhtimisteenus	-6 163	-31 440
Sõiduauto kütus	-3 984	-917
Sõiduauto remont	-1 834	-266
Riigilõivud ja kohalikud maksud	-241	-116
Autokompensatsioonid	-9 206	-7 643
Muud	-14 485	-12 304
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-51 225	-67 636

Lisa 18 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	-334 981	-285 946
Sotsiaalmaksud	-112 559	-95 188
Kokku tööjõukulud	-447 540	-381 134
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	26	24
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	29	28

Lisa 19 Muud ärikulud

(eurodes)

	2017	2016
Kahjum materiaaalsete põhivarade müügist	-1 160	-1 766
Erisoodustuse kulud	-1 033	-993
Lepingutasud	0	-1 160
Liikmemaksud	-253	0
Viivised	-71	-116
Sõiduautode käibemaksu 50% kulud	-1 530	-254
Põhivara likvideerimise kahjum	-283	-402
Muud	-13	-12
Kokku muud ärikulud	-4 343	-4 703

Lisa 20 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2017	2016
Intressikulu laenudelt	-67 636	-100 172
Intressikulu kapitalirendilt	-1 292	-725
Diskonteerimiskulud	-1 734	-1 476
Intressitulu laenudelt	4 437	15 684
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-66 225	-86 689

Lisa 21 Seotud osapooled

(eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Ühinenud Farmid AS
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Eesti
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	HUMER PRIVATSTIFTUNG
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Austria

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017		31.12.2016	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Emaettevõtja	17 740	1 607 953	0	1 712 224
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	41 029	116 872	299 093	0
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	1 800 000	0	2 000 000

2017	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja							
Ühinenud Farmid AS	0	0	791 287	903 512	1,5% - 2%	euro	31.12.2022
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad							
Abja Põld OÜ	3 027	302 121	0	0	2%	euro	31.12.2022
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad							
HPS ALPHA Beteiligungs	0	0	0	200 000	1,5%	euro	31.03.2019

2016	Antud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja							
Ühinenud Farmid AS	0	0	2 023 786	1 973 243	2%	euro	31.12.2021
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad							
Abja Põld OÜ	69 824	599 010	0	0	2%	euro	31.12.2021
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad							
HPS ALPHA Beteiligungs GmbH	0	0	2 000 000	0	2%	euro	30.03.2018

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Emaettevõtja	55 665	1 937 736	133 976	1 312 405
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	515 956	134 651	607 563	216 084

2017.aastal ei ole sarnaselt 2016.aastaga juhatuse liikmetele tasusid makstud.

2017.aasta lõpus oli Abja Farmid OÜ laenu kohustus Ühinenud Farmid AS-ile 1 600 000 eurot, 2016.a lõpus 1 712 224 eurot, vt lisa 9.

2017.aasta lõpus oli Abja Farmid OÜ laenu kohustus HPS ALPHA Beteiligungs GmbH-le 1 800 000 eurot, 2016.a lõpus oli sama laen jäägiga 2 000 000 eurot, vt lisa 9.

2016.aasta lõpus oli Abja Põld OÜ laenu jääk Abja Farmid OÜ-le 299 093 eurot, 2017.aasta lõpus oli laenu jääk 0 eurot, vt lisa 2.

2017.aasta lõpus oli Abja Farmid OÜ nõue Ühinenud Farmid AS-ile 17 740 eurot (2016.a lõpus 0 eurot), vt lisa 2.

2017.aasta lõpus oli Abja Farmid OÜ kohustus Ühinenud Farmid AS-ile 7 953 eurot (2016.a lõpus 0 eurot), vt lisa 10.

2017.aasta lõpus oli Abja Farmid OÜ nõue Abja Põld OÜ-le 41 029 eurot (2016.a lõpus 0 eurot), vt lisa 2.

2017.aasta lõpus oli Abja Farmid OÜ kohustus Abja Põld OÜ-le 116 872 eurot (2016.a lõpus 0 eurot), vt lisa 10.

Lisa 22 JUHATUSE KINNITUS RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Juhatus kinnitab lehekülgedel 6 kuni 32 esitatud Abja Farmid OÜ raamatupidamise aastaaruande esitamise õigust ja täielikkust.

Juhatus kinnitab, et:

- Raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses rahvusvaheliste aruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.
- Raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.
- Abja Farmid OÜ on jätkuvalt tegutsev äriühing.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 27.04.2018

Abja Farmid OÜ (registrikood: 10582262) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
SIIM KALJUMA	Juhatuse liige	30.04.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Abja Farmid OÜ osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud Abja Farmid OÜ (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2017 ning kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) (ISA (EE)). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas Kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma tegevusaruannet ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda tegevusaruannet ja kaaluda seda tehes, kas tegevusaruandes sisalduv informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et tegevusaruanne on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas ISA (EE)-dega läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt ISA (EE)-dega kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/
Mati Nõmmiste

Vandeaudiitor nr 178
Grant Thornton Baltic OÜ
Tegevusluba nr 3
Ahtri 6a, 10151 Tallinn
30. aprill 2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Abja Farmid OÜ (registrikood: 10582262) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MATI NÕMMISTE	Vandeaudiitor	30.04.2018

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2017
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-4 353 740
Aruandeaasta kasum (kahjum)	101 095
Kokku	-4 252 645
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	-4 252 645
Kokku	-4 252 645

Kasumi jaotamise otsus

(eurodes)

	31.12.2017
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-4 353 740
Aruandeaasta kasum (kahjum)	101 095
Kokku	-4 252 645
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	-4 252 645
Kokku	-4 252 645

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Piimakarjakasvatus	01411	2140825	94.15%	Jah
Taimekasvatuse abitegevused	01611	132911	5.85%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 56496300
E-posti aadress	info@farmid.ee